

Koncernen Stockholm Vatten AB – Budget 2016

Förutsättningar

Budgeten för koncernen Stockholm Vatten AB omfattar moderbolaget Stockholm Vatten AB och dotterbolaget Stockholm Vatten VA AB.

I budgeten för koncernen har samtliga koncerninterna transaktioner eliminerats. Resultaten för Stockholm Vatten AB respektive Stockholm Vatten VA AB redovisas i tabellform i bilaga 1 och 2.

Inriktningsmål för stadens verksamhet fram till 2018

- Ett Stockholm som håller samman
- Ett klimatsmart Stockholm
- Ett ekonomiskt hållbart Stockholm
- Ett demokratiskt hållbart Stockholm

Utdrag ur *Finansborgarrådets förslag till budget 2016 för Stockholms stad* *Inriktning för 2017 och 2018*

Bolagets mål och uppgifter

Bolaget ska med fortsatt tydlig miljöprofil säkerställa leverans av hälsosamt och gott vatten till hushåll och verksamheter i Stockholm och ombesörja avloppshantering av god kvalitet i området. Produktionen och driften ska ske med så liten miljöpåverkan som möjligt.

Bolaget ska arbeta aktivt för att kunna öka återvinningen av näringsämnen från avloppshanteringens utan att miljöbelastningen ökar.

Bolaget ska långsiktigt minska sin klimatpåverkan och sitt energibehov. Klimatförändringarna innebär nya risker i Stockholm, särskilt utifrån stadens vattennära läge. Bolaget ska arbeta förebyggande med att förhindra översvämningar i byggnader vid häftiga skyfall. Större bräddpunkter ska åtgärdas. Bolaget skall bistå kommunstyrelsens arbete med att hantera och genomföra åtgärder för att möta ett förändrat klimat.

Bolaget har en viktig roll för att genomföra åtgärder som syftar till att god vattenstatus kan uppnås samt upprätthållas i Stockholms sjöar och vattendrag enligt Stockholms stads handlingsplan för god vattenstatus. I detta innefattas bland annat rening av dagvatten, sjörestaureringar, återskapande av öppna vattendrag, åstadkomma mindre våtmarksanläggningar eller motsvarande. Arbetet med att ta fram lokala åtgärdsprogram för Stockholms vattenförekomster fortsätter i vilket Stockholm Vatten har en viktig roll och förutsätter ett nära samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden och exploateringsnämnden. Åtgärder för de sju första vattenförekomsterna ska påbörjas 2016 i takt med att de lokala åtgärdsprogrammen färdigställs. Åtgärder ska knytas till nytänkande och innovation, bland annat genom försök med innovationsupphandling. Bolaget har också en viktig expertroll i genomförandet av stadens dagvattenstrategi.

Bolaget ska värna om befintliga kunder och partners i regionen och även sträva efter nya samarbeten då bolaget har en god kapacitet och förmåga att tillhandahålla VA-tjänster även utanför kommungränsen. Bolaget ska också vara behjälpligt i trafiknämndens uppdrag att samordna gatuarbeten med övriga ledningsdragande bolag i staden samt Trafikverket, SL och andra aktörer för att främja framkomligheten.

Bolaget har huvudansvar för den fortsatta driften av GlashusEtt i Hammarby Sjöstad, vars syfte är ett fortsatt uppdrag att informera brett om stadens miljö- och klimatarbete. Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska bistå bolaget i detta informationsarbete. En viktig uppgift för bolaget är att utbilda stockholmarna om stadens vattenhantering, till exempel ska vatten- och avloppsverk ta emot studiebesök. Prioriterade målgrupper ska vara barn och ungdomar.

Avgifterna för allmänna vattentjänster ska sättas på en nivå som motsvarar och säkerställer en långsiktigt hållbar finansiering av verksamheten, det vill säga för säker dricksvatten- och avloppshantering och ökat underhåll av VA-nätet.

En förutsättning för stadens tillväxt är en fungerande avloppsrening som kan möta framtidens krav. För Stockholm Vatten ABs avloppsreningsverk utgör stadens tillväxt och de skärpta miljökraven en stor utmaning som medför stora investeringar i ny infrastruktur. Stockholm Vatten kommer under mandatperioden att arbeta med projektet Stockholms framtida avloppsrening, som ska ge Stockholm ett av världens modernaste reningsverk i Henriksdal och kommer att vara bolagskoncernens enskilt största projekt. Bolaget ska se till att slutgiltig rening säkerställer att läkemedelsresterna minimeras i det renade avloppsvattnet.

Dotterbolaget Stockholm Vatten Avfall AB har i uppdrag att samla in, transportera, återvinna och bortskaffa avfall samt bidra till en effektivare avfallshantering och öka tillgången på biogas i regionen. Fokus ska ligga på att följa EU:s avfallshierarki med att minimera avfall, därefter återanvända, återvinna och utvinna energi i fallande ordning. Som en del i det pågående biokolsprojektet ska former för ökad service för omhändertagande av Stockholms trädgårdsavfall och julgranar utvecklas.

Det är viktigt att Stockholms stad långsiktigt satsar på insamling och behandling av organiskt avfall. Målet är att staden ska samla in minst 70 procent av stadens matavfall för produktion av biogas senast 2020. Ett system för insamling av matavfall i hela staden ska utvecklas tillsammans med bostadsbolagen, både för hushåll och för verksamheter. Bolaget ansvarar även för etablerandet av en ny anläggning för optisk avfallssortering inom Stockholm stad.

Avfallsnämnden ska upprätta förslag till renhållningsordning och avfallsplan samt upprätta förslag till källsorteringsfrämjande taxor för hämtning, transport och behandling av hushållsavfall. Stockholm Vatten AB ska i sina upphandlingar ställa sociala och miljömässiga krav på huvudleverantörer. Samma krav som ställs på huvudleverantörer gäller också på dess underleverantörer/entreprenörer.

Ägardirektiv för 2016-2018

Bolaget ska

Ett Stockholm som håller samman

- delta i planeringen för ett växande Stockholm i nya stadsdelar med behov av teknisk infrastruktur
- arbeta med att utveckla service och tillgänglighet gentemot brukare och kund

Ett klimatsmart Stockholm

- arbeta för ökad informationsspridning genom förbättrade pedagogiska metoder syftande till att alla stockholmarna ska förstå och vilja delta i stadens arbete för en bättre miljö inom vatten och avfall
- långsiktigt minska klimatpåverkan genom att effektivisera energikrävande processer och minska utsläpp av klimatgaser från avloppssystemen
- utreda möjligheten att minska sitt energiberoende med hjälp av lokalt producerad el, till exempel solkraft, vindkraft eller användning av restenergi vid bolagets anläggningar
- påbörja installation av solenergianläggningar på ett av bolagets dricksvatten-verk
- delta i arbetet med att ta fram lokala åtgärdsprogram för rent vatten för att uppnå god ekologisk och kemisk status
- tillsammans med andra myndigheter utveckla och intensifiera arbetet så att stadens mål om lokalt omhändertagande av dagvatten uppnås enligt dagvattenstrategin

Koncernen Stockholm Vatten AB

- intensifiera det operativa åtgärdsarbetet enligt handlingsplanen för god vattenstatus och stadens dagvattenstrategi
- i samverkan med miljö- och hälsoskyddsnämnden, exploateringsnämnden, trafiknämnden och Stockholm Parkering, påbörja pilotprojekt med hållbara dagvattenlösningar
- tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden utvärdera övervakningen av ekologisk status i Stockholms ytvatten, som underlag för beslut om revidering och eventuell utökning av övervakningen
- minska bräddningen
- driva utvecklingen av Stockholms framtida avloppsrening
- ansvara för driften av Glashuset som center för information om stadens miljö- och klimatarbete
- ska tillsammans trafiknämnden utreda förutsättningarna för dricksvattenbrunnar på lämpliga platser i staden
- ta fram och genomföra åtgärder för att hantera effekterna av ett förändrat klimat inom sitt ansvarsområde, där bland annat en skyfallskartering utgör delar av underlaget till åtgärderna
- följa och stimulera utvecklingen av miljöanpassade och kostnadseffektiva åtgärder inom avfallsområdet
- intensifiera arbetet med att minska matsvinn och öka matavfallsinsamlingen så att staden minst når målet om 70 procent matavfallsinsamling till 2020
- uppföra, utveckla och äga infrastrukturen för en optisk sorteringsanläggning för matavfallsinsamling
- öka biogasproduktionen
- integrera samt ställa krav på avfallshanteringen i planeringsprocessen vid nybyggnad och i det befintliga bostadsbeståndet
- ansvara för övergripande samt riktad information och rådgivning i avfallsfrågor
- säkerställa markanvändningen för stadens återvinningscentraler samt undersöka möjligheterna att öppna ytterligare stadsnära återvinningscentraler
- bistå avfallsnämnden i arbetet med att upprätta förslag till renhållningsordning och avfallsplan samt att upprätta förslag till källsorteringsfrämjande taxor för hämtning, transport och behandling av hushållsavfall
- utöka tider och upptagsområden för mobila återvinningscentraler
- i samarbete med trafiknämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden, ta fram ett program för avfallshantering i stadens offentliga rum

Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

- fokusera på ökad helhetssyn och breddad kompetens inom sina ansvarsområden
- öka förnyelsetakten på VA-ledningsnätet
- återinföra det förebyggande underhållet av sina anläggningar och ledningsnät
- utreda möjligheten att sälja spillvärmen från bolagets anläggningar
- följa upp av kommunfullmäktige beslutade indikatorer

Stockholm Vatten AB	2015	2016	2017	2018
Resultat efter finansnetto, mnkr	-24	37	25	45
Avkastning på totalt kapital, %	-	-	-	-
Investeringar, mnkr	1 538	2 230	2 392	2 230

Koncernens resultat

MSEK	2016 Budget	2015 Prognos 2	2016 Treåring
Externa intäkter	1 410,4	1 284,1	1 412,3
Koncerninterna intäkter	26,6	21,0	12,4
Aktiverat arbete	88,4	84,2	69,5
Externa kostnader	- 1 055,3	- 998,7	- 1 016,7
Rörelseresultat före avskrivningar och finansnetto	470,0	390,5	477,6
Avskrivningar	- 271,2	- 286,5	- 309,8
Finansnetto	- 143,3	- 160,3	- 130,6
Resultat efter finansnetto	55,5	- 56,3	37,1
<u>Jämförelsestörande poster:</u>			
Reserv tvist	- 15,5	- 7,6	
Återföring avsättning		- 50,0	
Resultat före skatt	40,0	- 113,9	37,1

Koncernens resultat efter finansiella poster, exklusive jämförelsestörande poster, antas i budget för år 2016 uppgå till 55,5 MSEK vilket är en resultatförbättring jämfört med ägarens resultatkrav.

Som **jämförelsestörande kostnad** redovisas dels reserv för tvisten med Trafikverket om 7,6 MSEK, dels en reserv om 7,9 MSEK avseende trafikkontoret och Huddinge kommun då hovrättsdomen kan innebära krav på återbetalning. Beloppen motsvarar skillnaden mellan det belopp Hovrätten fastställt och av Stockholm Vatten tillämpat taxa för trafikdagvatten. Stockholm Vatten har begärt prövningstillstånd i Högsta domstolen.

Resultat efter jämförelsestörande poster uppgår till 40 MSEK.

Intäkter

MSEK	2016 Budget	2015 Prognos 2	2016 Treåring
VA-avgifter Stockholm och Huddinge	1 032,1	925,7	1 033,9
VA-avgifter grannkommuner	154,6	157,0	154,6
Anläggningsavgifter	47,5	27,0	48,0
Rågas	33,2	31,7	
Energi Hammarbyverket	24,0	24,0	
Kartor	7,9	8,8	
Övriga affärsintäkter	111,1	109,8	175,8
Totalt	1 410,4	1 284,1	1 412,3

Koncernens intäkter exklusive aktiverat arbete för egen räkning bedöms uppgå till 1.410,4 MSEK vilket är 126,3 MSEK högre än i prognos 2 för 2015.

- Koncernens huvudsakliga intäkt – **VA-avgifter** för Stockholm och Huddinge inklusive taxeintäkter avseende dagvatten – bedöms uppgå till 1.032,1 MSEK vilket är 106,4 MSEK högre än årsprognos 2 för 2015. Huvudorsaken till ökningen är att VA-avgiften höjts med 9 % från och med den 1 oktober 2015 samt att en ytterligare höjning om 5 % görs per 1 januari 2016.
- Intäkterna från **försäljning till grannkommunerna** beräknas minska med 2,5 MSEK jämfört med årsprognos 2 för 2015 och uppgår till 154,6 MSEK.
- Intäkterna från **anläggningsavgifter** bedöms öka med 20,5 MSEK jämfört med årsprognos 2. Anledning till skillnad mellan årsprognos 2 och budget 2016 är framförallt ett periodiseringsfel på 18 MSEK från 2014 som korrigerades 2015. Budgeterade anläggningsavgifter 2016 är i paritet med treårsplan 2016.
- Intäkter från försäljning av **rågas** beräknas öka med 1,5 MSEK jämfört med årsprognos 2 för 2015 på grund av att ökad andel säljs för uppgradering till fordonsgas.
- Intäkterna från försäljning av **energi till Hammarbyverket och kartor** antas ligga på samma nivå som årsprognos 2 för 2015.
- **Övriga affärsintäkter** bedöms öka med 1,3 MSEK jämfört med årsprognos 2 för 2015, ökningen kan främst hänföras till hyresintäkter för biogas linje tre (öppnar kvartal 1 2016).

De **koncerninterna intäkterna** avser intäkter från Stockholm Vatten Avfall AB för lokalhyra och administrativa tjänster.

Aktiverat arbete för egen räkning beräknas till 88,4 MSEK, 4,2 MSEK högre än i prognos 2 för 2015. Anledning till ökningen är den ökade investeringsvolymen.

Kostnader

MSEK	2016 Budget	2015 Prognos 2	2016 Treåring
Råvaror och förnödenheter	- 191,0	- 195,3	- 188,3
Övriga externa kostnader	- 475,4	- 453,0	- 449,7
Personalkostnader	- 388,9	- 350,4	- 378,7
Totalt	- 1 055,3	- 998,7	- 1 016,7

Externa kostnader beräknas uppgå till 1.055,3 MSEK. Jämfört med prognos 2 för 2015 är det en ökning av kostnaderna med 56,6 MSEK.

- Kostnaderna för **råvaror och förnödenheter** minskar med 4,4 MSEK jämfört med prognos 2 för 2015. Minskningen är främst hänförlig till lägre energikostnader.
- **Övriga externa kostnader** bedöms i budget 2016 totalt öka med 22,4 MSEK jämfört med prognos 2 för 2015. Den största ökningen beror på hyreskostnaden för Ulvsunda och Högdalen (19 MSEK). Skadeståndskostnaden för 2016 beräknas överensstämma med prognos 2 2015, men ökar med 17,7 MSEK jämfört med 3-årsplanen.
- **Personalkostnaderna** antas i budgeten för 2016 öka med 38,6 MSEK. Här beräknas då en löneökning om 2,5 % samt att antal anställda ökar. Ökningen av antalet anställda beror

dels på en ökning för att möta insatser utifrån ägardirektiv, men även på återbesättning av vakanta tjänster. Kostnad för inhyrd personal minskar med 2,4 MSEK.

Koncernens **avskrivningar** beräknas uppgå till 271,2 MSEK vilket är 15,3 MSEK lägre än prognos 2 för 2015 vilket beror på en förnyad bedömning av aktiveringstidpunkt för pågående investeringsprojekt.

Finansnettot beräknas till 143,3 MSEK vilket är 17,0 MSEK lägre än i prognos 2 för 2015. Budgeterade räntekostnader bygger på den ränteprognos som erhållits från Stockholms stads finansavdelning där räntan för 2016 beräknas till 1,55 %.

Investeringar

Investeringsramen beräknas utifrån ett kassaflödesperspektiv och med beräknad självfinansieringsgrad på 40 %. Vidare beaktas koncernens framtida möjlighet att ekonomiskt klara räntor på lånat kapital och de ökade avskrivningskostnaderna som investeringarna medför samt de personella resurser koncernen förfogar över för att genomföra investeringarna.

För investeringar i exploateringsområden beräknas självfinansieringen utifrån Stockholm Vattens nettodel av investeringsutgiften. För denna typ av investeringar har Stockholm Vatten inte ensam kontroll över omfattning och tidpunkt för genomförandet och färdigställandet.

Uppdragsinvesteringar beräknas att lånefinansieras till 100 %. Detta är investeringar där framtida kostnader för avskrivning och ränta täcks av hyresintäkter eller andra avtalade intäkter.

För 2016 bedöms investeringsutrymmet, med ovanstående kriterier beaktade, till 1 865,2 MSEK varav Stockholms framtida avloppsrening uppgår till 760 MSEK. Organisatoriskt fördelar sig investeringsbudget enligt följande:

MSEK	2016 Budget	2015 Prognos 2	2016 Treåring
Vattenverk	164,5	122,1	-
Ledningsnät - befintligt nät	329,9	394,7	-
Ledningsnät - exploateringsområden	335,3	410,6	300,0
Avloppsreningsverk	193,6	37,3	-
Övriga investeringar	17,2	43,9	600,0
Summa exkl uppdrags- investeringar och SFA	1 040,5	1 008,6	900,0
Uppdragsinvesteringar	26,3	107,7	-
Summa exkl SFA	1 066,8	1 116,3	900,0
SFA	760,0	302,4	1 195,0
Summa inkl SFA	1 826,8	1 418,7	2 095,0

Investeringsbudgeten omfattar investeringar i olika stadier i genomförandeprocessen:

- pågående investeringar – investeringsbudget för projektet har godkänts av VD eller styrelse
- beslutade ännu ej påbörjade investeringar - investeringsbudget för projektet har godkänts av VD eller styrelse
- planerade investeringar – planerade investeringar där investeringsbudget för projektet ännu ej godkänts av VD eller styrelse

Den totala investeringsbudgeten ska ses som en rambudget för koncernens totala investeringsvolym under räkenskapsåret. Därav följer att förändringar kommer att ske, både vad gäller vilka investeringsprojekt som genomförs och utgiften för respektive projekt. Omprioriteringar mellan de organisatoriska enheterna och mellan projekten behandlas i koncernens investeringsråd. Innan investering påbörjas godkänns projektbudget av VD eller styrelse.

Investeringar vattenverk

Investeringar i vattenverken beräknas till 164,5 MSEK. Här ingår för 2016 57 MSEK investeringar avseende *Bornsjöverket* samt 28 MSEK avseende *Norsborgs vattenreningsverk Västra verket snabbfilterbottnar* (se nedan).

Investeringar ledningsnät – befintligt nät

I budget beräknas investeringar i befintligt ledningsnät uppgå till 329,9 MSEK under 2016. I detta ingår ett fåtal beloppsmässigt stora projekt, t ex *Långsjöhöjden renovering ledningsnät* 10,3 MSEK samt *Utvämningsmagasin dagvatten Snättringe IP* 9 MSEK. De flesta investeringsprojekten rörande befintligt nät understiger dock 5 MSEK per projekt.

Investeringar ledningsnät – exploateringsområden

En stor del av investeringarna, 335,3 MSEK, avser investeringar i exploateringsområden i Stockholm och Huddinge. För dessa projekt finns en osäkerhet vad gäller utfall och tidplaner, då Stockholm Vatten inte har ensam kontroll över omfattning och tidpunkt för genomförandet och färdigställandet för denna typ av investeringar.

Investeringar avloppsreningsverk

Investeringarna i avloppsreningsverken beräknas till 193,6 MSEK. I detta ingår bland *Gasledningssystem Henriksdal* 35 MSEK, investeringar avseende renovering i Henriksdal såsom *Ökad kapacitet i biologiska reningen* 18,75 MSEK, *Säkerställande av kraftförsörjning* 19 MSEK samt *Ombyggnad rötkammare* 10 MSEK .

Övriga investeringar

Övriga investeringar avser serviser, affärssystem och lokaler.

Uppdragsinvesteringar

Uppdragsinvesteringarna uppgår till totalt 26,3 MSEK och består dels av *HVSS Lärarflygel* i Bornsjön 20 MSEK, dels investeringar i anläggningar som hyrs ut till Scandinavian Biogas resp SRV (Södertörns Renhållningsverk).

Stora projekt 2016

Beslutade projekt > 300 MSEK

- I februari 2014 fattade styrelsen ett genomförandebeslut avseende projekt **Stockholms framtida avloppsrening** med en investeringsram om 5.939 MSEK och den 26 maj 2014 beslutade kommunfullmäktige om genomförande av projektet.

I budget för 2016 beräknas investeringsutgiften till 760 MSEK. Projektet lånefinansieras och räntekostnaden under byggtiden kommer att inkluderas i anskaffningsvärdet i enlighet med Årsredovisningslagen (ÅRL) 4 kap. 3§ fjärde stycket:

”Ränta på kapital som har lånats för att finansiera tillverkningen av en tillgång får räknas in i anskaffningsvärdet till den del räntan hänför sig till tillverkningsperioden.”

Tillståndsansökan lämnades in i juli 2015 till mark- och miljödomstolen. Tillstånd krävs för att tunneln från Bromma och utbyggnaderna av anläggningen i Sickla och Henriksdal ska kunna starta.

Inom gällande tillstånd pågår ombyggnationen av första etappen i Henriksdal. Dessa arbeten omfattar nödvändiga uppgraderingar av det biologiska reningssteget och slamhanteringen. För närvarande pågår förberedande arbeten och detaljprojektering tillsammans med utvald entreprenör General Electric. Ytterligare upphandlingar pågår.

Projektets kommunikation kommer förutom bibehållen hög ambitionsnivå med information till allmänheten att fokusera på kommunikation till sakägare för markåtkomst.

Den långsiktiga planeringen är att Bromma reningsverk skall kunna läggas ner 2020 vilket förutsätter att tunneln och Sicklaprojektet samt fem membranlinjer i Henriksdal är slutförda vilket i sin tur är beroende av nödvändiga tillstånd. Tiden för att få tillstånd är längre än ursprungligen planerat och det påverkar tiden när projektet kan vara klart. Arbeta med att uppdatera tidplan och kalkyl pågår.

Styrelsen informeras löpande om projektets fortskridande.

- Hagastaden** är en exploatering som Stockholm Vatten fått i uppdrag av Stockholm Stad. Hagastaden ska bli en levande innerstadsdel med 6 000 bostäder varav 3 000 i Stockholms Stad och 50 000 nya arbetsplatser varav 14 000 i Stockholms Stad. Området kommer på ett naturligt sätt att utvidga innerstaden och samtidigt knyta samman Stockholm och Solna. För Stockholm Vatten innebär projektet utbyggnad av det befintliga vatten- och avloppssystem som finns i området Norra Station då det nuvarande systemet inte är tillräckligt för att försörja den kommande exploateringen. Projektet är uppdelat i tre detaljplaner och beräknas vara klart år 2025. Totalt är cirka 401,7 MSEK beslutad kostnad för denna exploatering varav 52 MSEK är budgeterat för 2016.
- De förberedande ledningsomläggningarna entreprenad SN861 inom projekt **Slussen** är avslutade och slutbesiktningar görs fortlöpande på de olika delsträckorna och dessa färdigställs under hösten 2015. Den 20 augusti 2015 kom beskedet att Högsta domstolen inte ger prövningstillstånd för miljödomen för Nya Slussen. Det betyder att byggstarten för Nya Slussen kommer att gå igång med start juli 2016. Först ut är trafikomläggningar och rivningsarbeten av de östra delarna av bron och tillhörande konstruktioner. Att projektet erhållit erforderliga tillstånd för byggstart innebär att stora krav ställs på Stockholm Vattens delaktighet i omstart av detaljprojekteringen samt i byggfasen av de nya anläggningarna. Stockholm Vatten medverkar också i ett antal nya fördjupade VA-utredningar vilka kommer

att ligga till grund för kommande detaljprojektering. Avtal skall tecknas för samtliga kvarstående entreprenader.

Stockholm Vatten har ej rådighet över tidpunkt eller omfattning för detta projekt eftersom Staden styrs av de beslut och domar som erhållits. Totalt är 400 MSEK beslutad kostnad för ny- och omläggning av VA-ledningar och tillhörande anläggningar för hela projekt Slussen varav 69,5 MSEK är budgeterat för 2016.

- Stockholms Stad har beslutat att exploatera området kring Hjorthagen, Värtan och Frihamnen. Totala området, **Norra Djurgårdsstaden – Norra delarna**, som uppgår till 236 hektar, ingår i stadens satsning på en miljöprofilerad stadsdel. Inom Norra Djurgårdsstaden planeras det för 12 000 nya bostäder, 35 000 arbetsplatser samt att det inom området planeras för exploateringar så som spårväg och utbyggnad av hamnverksamhet vid Värta- och Frihamnen. Första inflyttningen för Norra Djurgårdsstaden skedde år 2012 i området Norra invid Husarviken och för den sista etappen Frihamnen, beräknas byggstart ske år 2025 med sluttid år 2030. Staden totala investeringar i Hjorthagen, Värtan och Frihamnen ligger på ca 20 miljarder. Av dessa går en stor del, cirka två miljarder, till satsningar på infrastruktur som gator, ledningar och parker. Stockholm Vatten har medverkat vid flertalet utrednings- och planeringsaktiviteter för övergripande VA-frågor och är nu på gång med att förstärka och bygga ut VA-system i området för att säkerställa inför kommande bebyggelse. Delområden där nya VA-ledningssystem redan byggts är belägna i västra och norra delen av Norra Djurgårdsstaden. Ledningssystemet är konstruerat med ett antal pumpstationer som pumpar spillvattnet till befintligt ledningsnät i Lidingövägen och vidare mot Loudden och Henriksdals reningsverk. Utredning och projektering pågår av resterande delar av Norra Djurgårdsstaden. Kapacitetsåtgärder på befintliga ledningsnätet planeras för att klara de tillkommande flödena. Vattenförsörjningen sker via förstärkning av lokala nätet och från Ugglevikens vattenreservoar. Avrinningen av dagvatten från området kommer att ledas via ledningar till Husarviken och Lilla Värtan.

Grundförhållandena i området består av gammal sjöbotten och fyllnadsmassor vilket gör att det krävs omfattande grundläggningsarbeten.

Hittills har styrelsen beslutat om att bolaget kan investera 350 MSEK inom Norra Djurgårdsstaden, Norra delarna. Budget för 2016 beräknas till 40 MSEK.

Norra Djurgårdsstaden, Södra delarna (Värtan och Frihamnen), ingår i ett annat huvudprojekt hos bolaget. För dessa delar sker just nu utredning, projektering och kostnadsberäkningar. Beslut om kostnadsram för dessa delar hanteras vid ett kommande styrelsemöte.

Projekt > 50 MSEK som beslutats av styrelsen

- På **Årstafältet** planeras en ny stadsdel för 10 000 invånare och en park fylld med aktiviteter. Planen är en viktig del i förverkligandet av Vision 2030 med bostäder för en växande befolkning. Årstafältet planeras i flera etapper och för närvarande pågår planarbete för Parken och de två första etapperna. Ytterligare etapper kommer att påbörjas årligen för att möjliggöra en utbyggnadstakt om ca 400 lägenheter om året. Stockholm Vatten flyttar befintliga och bygger ut nya ledningssystem för att möjliggöra exploateringen och för att kunna försörja det nya området. Samtliga VA-ledningar och anläggningar som berörs till följd av exploateringen samordnas av Exploateringskontoret i samråd med Stockholm Vatten. Enligt de kalkyler som hittills är framtagna för projekt Årstafältet kommer omläggning och utbyggnad av vatten- och avloppsledningar med tillhörande anläggningar och konstruktioner uppgå till i storleksordningen 200 MSEK varav 24,6 MSEK är budgeterat för 2016. Investeringsbudgeten för 2016 är beroende av att berörda detaljplaner vinner laga kraft.
- Vattenkvaliteten i **Bornsjön** har under en längre period haft en negativ tendens, vilket inte är ett problem idag, men är oroande på sikt. Orsaken är internbelastningen av fosfor som

periodvis innebär kraftigare algbloomingar, övergödningar och därmed ytterligare försämringar. För att säkra Bornsjöns status som reservvattentäkt pågår byggnation av en anläggning för utpumpning av fosforrikt bottenvatten, med efterföljande fosforreduktion, vilket innebär att en god ekologisk status på sikt kan uppnås i sjön.

Nytt beslut om processlösning fattades av styrelsen i december 2014. Samråd med Botkyrka kommun och Länsstyrelsen har genomförts, alla tillstånd för byggnation är klara och även startbesked har erhållits för flera moment. Informationsmöte med de närboende hölls i slutet av september 2014. Sjöledningen på nära 7 km har lagts, samt dragits igenom strandzon. Grundläggning, pålning, spont och andra markarbeten pågår. Projekteringen av maskin och process är i slutskedet. Såväl byggnaden, pumpar och omrörare håller på att handlas upp. Flera tidskritiska inköp såsom lameller och omrörartankar är upphandlade. Då Bornsjöverket kommer att bli ett skyddsobjekt pågår ansökan för detta.

I juni 2014 fattade styrelsen genomförandebeslut inom en investeringsram om 140 MSEK varav 57 MSEK är budgeterat för 2016.

- **Kista** är ett expansivt område. Under de kommande åren vill staden förtäta stadsdelen med ytterligare bostäder och kontor för att möta marknadens behov. Stockholm Vatten har i studier sett att det lokala dagvattennätet inte kommer att kunna ta emot de mängder som förtätningen kommer att generera. För att hantera den nya bebyggelsen planeras därför en ny ca 1 km lång tunnel från den befintliga Järva dagvattentunnel genom Kista. Veidekke har upphandlats som generalentreprenör för utförandet. Byggstart skedde i maj 2015 och beräknas vara utfört i början av år 2017. Stockholm Vattens investering beräknas totalt till ca 80 MSEK varav 42 MSEK är budgeterat för 2016.
- **Gladö kvarn** är ett befintligt fritidshusområde i södra Huddinge där andelen permanentboende ständigt blir fler. Detaljplanen antogs under hösten 2014 för att ge förutsättningar för att bygga om och ut gatunätet och ett nytt ledningsnät. Under perioden 2015 – 2019 beräknas 560 nya fastigheter införas i Stockholm Vattens verksamhetsområde. För att möjliggöra en byggnation måste ledningar för såväl vatten, dagvatten samt spillvatten dras fram till området. Projektet är uppdelat i 4 etapper. Etapp 1 startade årsskiftet 2014/2015, etapp 2 handlades upp 2015 och byggstart där beräknas till oktober 2015. Projektering av återstående 2 etapper pågår just nu. Den totala kostnaden för byggnationen bedöms bli 220 MSEK varav 35 MSEK är budgeterade för 2016.
- Huddinge Kommun skall utföra ett anläggningsprojekt innefattande bland annat byggande av gator, ledningar och kabelstråk för exploatering av området **Vidja**. Området omfattar ca 1.7 mil VA-schakt, nybyggnation av en avloppspumpstation, en tryckstegringsstation för vatten samt uppgradering av två befintliga avloppspumpstationer nedströms. I nuläget finns det 527 fastigheter, men med kommande styckningar kan antalet stiga till 648 fastigheter. Startmöte för etapp 1 ägde rum i april 2014, etablering skedde i juni 2014, och byggstart sommaren 2014. Etapp 1 avser 125 fastigheter. Detaljplan för etapp 2 är under behandling. Kostnaderna för Stockholm Vatten beräknas totalt till ca 170 MSEK (för etapp 1 och 2) varav 5,8 MSEK är budgeterat för 2016.
- För att säkra försörjningen av vattenleveransen och möjliggöra underhåll av befintlig ledning görs **ledningsdubbling av huvudledning mellan Albysjön och Talldalsvägen**. Beräknad totalkostnad 137 MSEK varav 5 MSEK är budgeterade för 2016. Entreprenaden pågår och beräknas vara slutförd början av 2016.
- Huddinge kommun planlägger **Högmora** som är ett gammalt fritidshusområde. Detaljplanerna möjliggör omvandling till permanent bostadsbebyggelse såsom friliggande

småhus (ca 280 fastigheter) efter utbyggnad av gata, vatten och avlopp. För Stockholm Vatten innebär projektet utbyggnad av drygt 10 km VA-ledningar samt 2 pumpstationer. Huddinge utför utbyggnad av gata i två gemensamt upphandlade entreprenader. Utbyggnaden av vatten- och avloppsledningssystemet inom planområdet för etapp 1 påbörjades i augusti 2014 och beräknas slutförda under 2017. Etapp 2 planeras att börja under våren/sommaren 2016 och beräknas slutförda under 2018. Kostnaden för utbyggnaden av vatten- och avloppsledningssystemet inom projektet är beräknad till 130 MSEK varav 36 MSEK är budgeterat för 2016.

- **Gasledningssystem Henriksdal** omfattar nytt ledningssystem inklusive gasfacklor samt gasklocka (buffertvolym). Ledningssystemet byggs mellan rötkamrarna och uppgraderingsanläggningen för biogas och möjliggör distribution av den ökade produktionsvolymen för biogas från rötning av EOM och slamvolymen från Bromma reningsverk efter 2018. Det nya systemet byggs för att möjliggöra distribution av 4700 Nm³/h jämfört med befintligt system som är byggt att distribuera 2300-2400 Nm³/h vid samma tryck.

Gasledningssystem Henriksdal byggs under perioden 2015-2017 för att möta den utökade biogasproduktionen och möjliggöra distribution av gasen till nya Linje 3, samt befintliga Linje 1 och 2, för uppgradering av biogas till fordonsgas. Ledningssystemet inklusive gasfackla byggs med start början 2015 och det planeras att SVAB ska leverera biogas till Linje 3 när denna tas i drift hösten 2015. Befintlig gasklocka kommer under projektiden att ersättas av en temporär gasklocka för utbyte av befintlig gasklocka till en ny permanent gasklocka. Stockholm Vattens investering beräknas totalt till 65 MSEK varav budget för år 2016 beräknas till 35 MSEK.

- **Snabbfiltren på västra verket Norsborg** är drygt 60 år gamla och har sedan många år haft problem med återkommande bottenhaverier. Haverierna har i perioder lett till att flera filter varit ur drift samtidigt vilket medfört att snabbfiltren har utgjort en begränsning av den tillgängliga vattenproduktionskapaciteten vid Norsborgsverket. En starkt bidragande orsak till haverierna är förekomsten av ryssjespinnare, en insekt vars larver lever i vattnet och bygger fångstnät där vattnet är strömmande. Fångstnäten bidrar till igensättning av filterdysorna vilket i sin tur leder till stor belastning på bottenarna vid backspolning. För att komma tillrätta med problemet bör luftspolning införas då detta visat sig effektivt på östra verket. Införande av luftspolning kräver en total ombyggnad av bottenarna. Ombyggnaden kan förväntas leda till mindre spolvattenförbrukning och en betydande minskning av underhållsbehovet. Filtren behöver också ses över och renoveras i flera andra avseenden bland annat betongytor spolningsrännor, styrsystem och en del ventiler. Stockholm Vattens investering beräknas totalt till 95 MSEK varav budget för år 2016 beräknas till 28 MSEK.

- Staden planerar just nu projektet Slakthusområdet (som ingår i Vision Söderstaden 2030), där ingår ett nytt köpcentrum på ca 136 000 m³ och ca 550 bostäder som ska byggas upp på gammal industrimark. Detta projekt ligger i Östbergatunnelns upptagningsområde.

I **Östbergatunneln** finns en befintlig upphängd spillvattenledning av materialet glasfiberarmerad plast. Denna har vid ett flertal tillfällen brustit med bräddning i dagvattentunneln till följd. Läckagen bedöms bero på att ledningen har stor belastning vid regn med hög trycknivå (upp till 9 meter över hjässan). En renovering av denna ledning är behövlig samt nyläggning av en ledning till för att klara dimensioneringskraven vid exploateringarna.

Kostnaden för att bygga ut ny ledning och renovering av befintlig spillvattenledning bedöms bli 50 MSEK fördelat på tre år varav 25 MSEK är budgeterade för 2016.

- För att möta en ökad befolkning i regionen och skärpta krav på rening har Stockholm Vatten och kommunfullmäktige i Stockholm beslutat att bygga ut Henriksdals reningsverk och lägga ner Bromma reningsverk och avloppsvattnet från de västra delarna av Stockholm ledas genom en ny tunnel till Henriksdal. Stockholm Vatten avser att söka miljödom för Tunneln och Henriksdals reningsverk i samma ansökan

Henriksdal har under de senaste åren haft svårigheter att klara sina villkor. Både fosfor och BOD7 har överskridits vid några tillfällen. Anläggningen saknar också nödvändig redundans för kraftförsörjningen. Delar av anläggningen är också i behov av renovering.

För att säkerställa driften av Henriksdal har Stockholm Vatten från Miljöförvaltningen fått tillåtelse inom gällande tillstånd att genomföra åtgärder som förbättrar anläggningen, minskar påverkan på miljön och som ger goda förutsättningar för genomförandet av den kommande utbyggnaden.

Åtgärder för dessa förbättringar av anläggningen är

1. *Åtgärder för att öka kapaciteten i den biologiska reningen*
2. *Åtgärder för säkerställande av kraftförsörjning*
3. *Åtgärder för förbättrad slamhantering*
4. *Åtgärder för förbättrad arbetsmiljö och reduktion av lukt*
5. *Åtgärder för förbättrad gashantering*
6. *Underhåll av betongkonstruktion*

Åtgärderna är inte finansierade i den av Kommunfullmäktige beslutade budgeten för projektet utan är en del av Stockholm Vattens ordinarie investeringsbudget.

I den första etappen av ombyggnaden av Henriksdal kommer i ett första steg åtgärder för att öka kapaciteten i den biologiska reningen, åtgärder för säkerställande av kraftförsörjning samt åtgärder för förbättrad slamhantering att genomföras.

1. **Åtgärder för att öka kapaciteten i den biologiska reningen**

Ombyggnad av biolinje 1 omfattar rivning, bygg av mellanväggar samt installation av maskinell utrustning i luftningsbassängerna samt ombyggnad av befintliga eftersedimenteringsbassänger. Nuvarande maskinell utrustning som blåsmaskiner, luftningssystem, omrörare och pumpar i biosteget är ca 20 år gamla. Det finns ett stort behov att byta ut dem under de närmaste åren. Kostnaden för utbyte av blåsmaskin, luftningssystem, omrörare samt nybyggnad av mellanväggar är beräknad till 60 MSEK.

Om befintlig anläggning behållits skulle eftersedimenteringsbassängerna behöva renoveras på grund av dålig betong och botten som trycks upp. Renoverad bassängbotten i eftersedimenteringen är kostnadsberäknad till 15 MSEK.

Totalt för biosteget är kostnaden 90 MSEK varav 18,7 MSEK är budgeterat för 2016.

2. **Åtgärder för säkerställande av kraftförsörjning**

Befintligt system för kraftförsörjning på Henriksdals reningsverk behöver uppgraderas och renoveras för att svara mot dagens krav. Systemet byggdes i huvudsak ut under den stora utbyggnaden i början på 1990-talet och är nu 25 år gammalt. Svårigheter med reservdelar medför att systemet är känsligt. Riskbedömningar har visat att störningar i kraftförsörjningen är en risk där konsekvensen för verksamheten är stor. Kraftmatning från ett håll ökar sannolikheten för ett långt avbrott.

Kraftförsörjningen på Henriksdal att bytas ut för att uppfylla dagens krav på säkerhet och tillgänglighet. Kraftmatningen kommer att ske från två håll med egna ställverk. Risken för

störningar i matningen minimeras därmed. Befintligt elsystem för distribution av kraft inom verket är i behov av omfattande renovering.

Kostnaden för den befintliga anläggningen för att säkra kraftmatning och för uppgradering av befintligt elsystem är beräknad till 114 MSEK varav 19 MSEK är budgeterade för 2016.

Kommande/nya projekt > 300 MSEK som bereds för beslut under 2016

- Vattenreservoarerna är anlagda för att skapa ett jämnare flöde i vattenledningsnäten och för att verka som reserv vid driftstörningar och vid situationer som kräver större mängder vatten. **Uggleviksreservoaren** består av två separata behållare och står i direkt samspel med övriga reservoarer men är idag den enda i Stockholm innerstad. Den anlades redan 1935 och har fram tills idag möjliggjort en leverans av vatten till Stockholm innerstad och framförallt Lidingö. Behovet av hög trycknivå i ledningsnätet medför dock att den för närvarande inte kan nyttjas dygnet runt utan är avstängd tre timmar per dygn. Den planerade befolkningstillväxten medför ett behov av en större magasinering av vatten och ett högre tryck i ledningsnätet. Projektet avser därför att med delar av befintlig reservoar i drift, bygga en ny reservoar vilken är 5 meter högre än idag. Den nya reservoaren kommer därmed ha en större volym samt fullt ut samspela med övriga reservoarer och därmed kunna vara i bruk dygnet runt. Ombyggnationen bedöms kosta upp till 340 MSEK med planerad start för projektering under 2016. Budgeterat belopp för 2016 är 3 MSEK.

Kommande/nya projekt > 50 MSEK men < 300 MSEK som bereds för beslut under 2016

- **Kungsholms Hamnplans avloppspumpstation** pumpar stora delar av avloppsvattnet från Kungsholmen och delar av Essingeöarna via en sjöförlagd tryckledning i Riddarfjärden till södertunneln för vidarebefordran till Henriksdals reningsverk. Pumpstationen är tillsammans med avloppspumpstationen Karl XII den viktigaste länken i distributionen av avlopps- vatten från centrala Stockholm till Henriksdals reningsverk. Eventuellt driftavbrott kan leda till omfattande utsläpp av orenat avloppsvatten.

Målet med projektet är att dubblera tryckavloppet för att öka driftsäkerheten och för att underlätta underhåll på den befintliga ledningen. I projektet ingår också att se över erosionsskyddet för ledningarna, både den befintliga och den nya. Stockholm Vattens investering beräknas totalt till 75 MSEK varav 5 MSEK är budgeterade för 2016.

- För att säkra försörjningen av vattenleveransen till östra Stockholm, Huddinge, Haninge, Nynäshamn, Nacka, Tyresö och Värmdö samt möjliggöra underhåll av befintlig ledning görs **ledningsdubbling av huvudledning mellan Talldalsvägen och Långsjön**. Beräknad totalkostnad ca 125 MSEK varav 5 MSEK är budgeterade för 2016.
- **Ombyggnad av rötkammare**
De två äldsta rötkamrarna på Henriksdal togs i drift 1942. Nya rötkammare har därefter byggts ut allt efter belastningen ökat. Den senaste utbyggnaden av rötkammare utfördes på 1970-talet. Idag finns sju rötkammare på Henriksdal. Befintliga rörsystem har byggts på och kompletterats varvid effekten har blivit att funktionen är mindre bra. Det uppstår driftproblem med igensättningar mm. Systemet måste byggas om för att ge en driftsäker anläggning. Rötkamrarna är förlagda i berg med betong i botten och på sidorna. Betongen i botten och i överdelen av rötkamrarna är i behov av renovering.
Kostnaden för renovering av rörsystem och betong är beräknat till ca 15 MSEK per rötkammare. Totalt för sju rötkammare 100 MSEK, varav 10 mkr är budgeterade för 2016.

Bolagets övriga investeringar utgörs av en stor mängd mindre projekt, detta gäller både nyinvesteringar och ersättningsinvesteringar. Investeringsbudgeten är en rambudget för

koncernens totala investeringsvolym under räkenskapsåret. Inom totalramen för respektive år sker löpande omprioriteringar mellan de organisatoriska enheterna och mellan projekten – beroende på verksamhets art måste bolaget ha en hög beredskap för att allokera om resurser dit de bäst behövs. Dessa omprioriteringar behandlas i koncernens investeringsråd.

Balansräkning

MSEK	2016 Budget	2015 Prognos 2	2014-12-31 Utgående balans
Anläggningstillgångar	11 474	9 918	8 783
Omsättningstillgångar	400	386	512
Summa tillgångar	11 874	10 304	9 295
Eget kapital	201	161	250
Avsättningar	157	58	78
Kortfristiga skulder	11 516	10 085	8 967
Summa eget kapital och skulder	11 874	10 304	9 295

Räntebärande skuld	9 947	8 756	7 577
Soliditet %	1,7	1,6	2,7

Det bokförda värdet på anläggningstillgångarna ökar med årets investering minus årets avskrivningar. Detta innebär att värdet av anläggningstillgångarna per 31 december 2016 beräknas till 11.874 MSEK (9.918+1.826,8-271,2).

Bolagets upplåningsbehov hänförs till investeringsverksamheten. Självfinansieringsgraden beräknas till 40 % (självfinansiering beräknat som kassaflöde från löpande verksamhet dividerat med årets investeringsutgift). För uppdragsinvesteringar och SFA-projektet beräknas lånefinansieringen till 100%. Lånefinansieringen ökar koncernens räntebärande skuld. För 2016 bedöms ökningen till 1 191 MSEK, varav uppdragsinvesteringar och SFA-projektet utgör 760 MSEK. Vid årets slut beräknas den räntebärande skulden uppgå till 9 947 MSEK vilket innebär att limiten på checkräkningskrediten behöver höjas för 2016.

Räntekostnaderna har beräknats utifrån den ränteprognos Stockholms stads finansavdelning upprättat och där räntan 2016 beräknas till 1,55 % (inkluderar omkostnadsersättning motsvarande ett påslag på 0,25 procentenheter).

Personal

Medeltalet årsarbeten beräknas i budget 2016 uppgå till 483 (inklusive sommarvikarier, tillfälligt anställda etc.). Per 2016-12-31 beräknas **antalet anställda** till 478, fördelade på:

Stockholm Vatten AB	103
Stockholm Vatten VA AB	375

SLUT

Stockholm Vatten AB

556210-6855

Resultat efter finansnetto

MSEK	2016 Budget	2015 Prognos 2	2016 Treåring	Avvikelse Budget-P2	Avvikelse Budget- Treåring
Externa intäkter	267,1	262,2	272,7	4,9	-5,5
Koncerninterna intäkter	196,6	185,1	170,9	11,5	25,7
Aktiverat arbete	0,0	0,9	0,8	-0,9	-0,8
Externa kostnader	-174,5	-182,6	-185,6	8,0	11,1
Koncerninterna kostnader	-230,1	-223,7	-191,0	-6,4	-39,1
Rörelseresultat före avskrivningar och finansnetto	59,1	41,9	67,8	17,2	-8,6
Avskrivningar	-3,1	-6,4	-2,3	3,4	-0,7
Finansnetto	-0,3	0,0	0,0	-0,3	-0,3
Resultat efter finansnetto	55,8	35,5	65,4	20,3	-9,6
Jämförelsestörande poster					
Resultat före skatt	55,8	35,5	65,4	20,3	-9,6

Rörelsens externa intäkter

MSEK	2016 Budget	2015 Prognos 2	2016 Treåring	Avvikelse Budget-P2	Avvikelse Budget- Treåring
VA-avgifter grannkommuner	154,6	157,0	154,6	-2,5	0,0
Rågas	33,2	31,7	0,0	1,5	33,2
Energi Hammarbyverket	24,0	24,0	0,0	0,0	24,0
Kartor	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga affärsintäkter	55,4	49,4	118,1	5,9	-62,7
Totalt	267,1	262,2	272,7	4,9	-5,5

Rörelsens externa kostnader

MSEK	2016 Budget	2015 Prognos 2	2016 Treåring	Avvikelse Budget-P2	Avvikelse Budget- Treåring
Råvaror och förnödenheter	-2,5	-3,1	-2,0	0,5	-0,5
Övriga externa kostnader	-79,5	-91,4	-89,8	11,9	10,3
Personalkostnader	-92,5	-88,1	-93,8	-4,4	1,3
Totalt	-174,5	-182,6	-185,6	8,0	11,1

Investeringar

MSEK	2016 Budget	2015 Prognos 2	2016 Treåring	Avvikelse Budget-P2	Avvikelse Budget- Treåring
Övriga investeringar	17,2	24,4	4,4	-7,2	12,8
Totalt	17,2	24,4	4,4	-7,2	12,8

Stockholm Vatten VA AB

556175-1867

Resultat efter finansnetto

MSEK	2016 Budget	2015 Prognos 2	2016 Treåring	Avvikelse Budget-P2	Avvikelse Budget- Treåring
Externa intäkter	1 143,2	1 021,9	1 139,6	121,4	3,6
Koncerninterna intäkter	235,4	227,2	193,7	8,2	41,7
Aktiverat arbete	88,4	83,3	68,7	5,1	19,7
Externa kostnader	-896,3	-816,2	-831,0	-80,1	-65,3
Koncerninterna kostnader	-175,4	-167,6	-161,2	-7,8	-14,2
Rörelseresultat före avskrivningar och finansnetto	395,4	348,7	409,8	46,7	-14,4
Avskrivningar	-268,1	-280,0	-307,5	11,9	39,4
Finansnetto	-143,0	-160,3	-130,6	17,3	-12,4
Resultat efter finansnetto	-15,7	-91,7	-28,3	75,9	12,6
<u>Jämförelsestörande poster:</u>					
Reserv osäker fordran		-7,6		7,6	0,0
Återföring avsättning		-50,0		50,0	0,0
Resultat före skatt	-15,7	-149,3	-28,3	133,5	12,6

Rörelsens externa intäkter

MSEK	2016 Budget	2015 Prognos 2	2016 Treåring	Avvikelse Budget-P2	Avvikelse Budget- Treåring
VA-avgifter Stockholm och Huddinge	1 032,1	925,7	1 033,9	106,4	-1,8
Anläggningsavgifter	47,5	27,0	48,0	20,5	-0,5
Rågas	0,0	0,0		0,0	0,0
Kartor	7,9	8,8		-0,9	7,9
Övriga affärsintäkter	55,7	60,4	57,8	-4,7	-2,0
Totalt	1 143,2	1 021,9	1 139,6	121,4	3,6

Rörelsens externa kostnader

MSEK	2016 Budget	2015 Prognos 2	2016 Treåring	Avvikelse Budget-P2	Avvikelse Budget- Treåring
Råvaror och förnödenheter	-188,4	-192,3	-186,2	3,8	-2,2
Övriga externa kostnader	-411,4	-421,7	-359,9	10,3	-51,5
Personalkostnader	-296,5	-264,2	-284,9	-32,3	-11,5
Totalt	-896,3	-878,1	-831,0	-18,2	-65,3

Investeringar

MSEK	2016 Budget	2015 Prognos 2	2016 Treåring	Avvikelse Budget-P2	Avvikelse Budget- Treåring
Vattenverk	164,5	122,1		42,4	164,5
Ledningsnät - befintligt nät	329,9	394,7		-64,8	329,9
Ledningsnät - exploateringsområden	335,3	410,6	300,0	-75,3	35,3
Avloppsreningsverk	193,6	37,3		156,3	193,6
Övriga investeringar	0,0	19,5	595,6	-19,5	-595,6
Uppdragsinvesteringar	26,3	107,7		-81,4	26,3
Summa exkl SFA	1 049,6	1 091,9	895,6	-42,3	154,0
SFA	760,0	302,4	1 195,0	-457,6	-435,0
Summa inkl SFA	1 809,6	1 394,3	2 090,6	415,3	-281,0